

VIETNAM BULLETIN

40 ct

tweede jaargang, nr 2

**MARY
Mc CARTHY
in vietnam**

Verschijnt om de 14 dagen
 Redaktie: M.v. Dulleman
 E. de Lijser
 O.D.v.d. Muyzenberg
 Tineke Nijenhuis
 A.A. Regtien

Redaktie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar. Los nummer f 0,40

MARY McCARTHY IN VIETNAM

(De bekende Amerikaanse schrijfster Mary McCarthy was enige tijd in Zuid-Vietnam. In mei verschenen hierover in de Observer drie artikelen van haar hand. Aan het tweede artikel ontlenen we de volgende fragmenten. Red. VB.)

Als je vanuit Saigon per helikopter opstijgt voor een korte vlucht, dan zie je bijna overal rondom de sporen van Amerikaanse bombardementen. Eenmaal de groentekwekerijen van de buitenwijken gepasseerd, zie je iets dat op het eerste gezicht veel weg heeft van een reeks Indiaanse vreugdevuren. In westelijke richting getuigen grote zwartbruine stroken van de laatste resultaten van het ontbladeringsprogramma; bruinpaarse sporen zijn het werk van vorig jaar. Als de helikopter laag over de boomtoppen scheert en zijn machinegeweren naar beneden gericht worden, kun je de branden van dichterbij bekijken en wordt het mogelijk een door boeren afgebrand rijstveld te onderscheiden van gebombardeerde, nog narokende doelen.

Toen ik op een ochtend over de Delta vloog, zag ik de gebruikelijke trage rookkolommen uit het landschap opstijgen en juist op het moment dat ik mijzelf dwong om hierover voorzichtig te zijn ("Hoe weet je dat?"), zag ik een klein vliegtuig rondcirkelen; even later dook het, liet zijn bommen vallen, en vloog elegant weer weg. Het doel was opnieuw getroffen; er steeg nieuwe, zwartere rook uit op.

Geen plaats om weg te kruipen

Op een willekeurig gekozen dag (22 februari) werden er volgens een opgave van Luchtmacht en Marine 460 aanvalsvluchten uitgevoerd boven ZUID-Vietnam. Als een gevechtseenheid in moeilijkheden zit, wordt er om steun uit de lucht gevraagd. Helemaal afgezien van de plaatsen waar de voornaamste gevechten woeden, en waar branden en secundaire explosies worden gerapporteerd als evenzovele 'successen', is het landschap gewoonlijk bedekt met branden in allerlei stadia.

De inwoners van Saigon zijn zich niet bewust van wat er met hun land gebeurt, want zij zijn niet in de gelegenheid om door middel van militair vervoer daarvan een overzicht uit de lucht te krijgen. Zij zien alleen de vluchtelingen die op straat slapen, en ze horen de B-52's die enkele kilometers verderop hun bommen uitgooien. Als je de oorlog ziet vanuit de lucht, midden tussen de kris kras voorbijvliegende Skyraiders, Supersabres, Phantoms, verkenningsstoestellen en vliegtuigen die pamfletten uitstrooien, dan vraag je jezelf af hoeveel langer de Vietcong het nog zal kunnen uithouden. Het land is zo klein, dat er met de schaal waarop op het ogenblik de vernietiging plaatsvindt, er binnenkort geen plaats meer over zal zijn om je te verbergen, zelfs niet onder water, ademhalend door een strootje. De vliegtuig- en helikopterbemanningen speuren naar de minste beweging in de velden, bossen en kreken beneden hen; ze zitten ingespannen de grond af te zoeken.

De Amerikaanse luchtmacht lijkt wel het verschrikkelijke, alziende Oog van God te zijn en je stelt je voor dat binnenkort alles neergemaaid, verschroeid en ontbladerd zal zijn door zijn vernietigende blik. Bestrafing kan Heerlijk zijn. Een journalist vloog eens mee in een verkenningsvliegtuig, dat voor een groot bombardementseskadrille uitvloog. Het toestel werd opgemerkt door een fietsende Vietnamees, die meteen afstapte, zijn geweer aanlegde en begon te schieten. De hele lading napalm, genoeg voor een heel peloton, werd op hem neergegoid. Iemand met een normaal gevoel voor 'fair play' kiest partij voor deze fietser; maar gevoel voor 'fair play', dat karakteristiek geacht wordt voor de Angelsaksen, is hier bij de Amerikanen weggekwijsd bij gebrek aan oefening. We maken ons druk over 'terreur' van de Vietcong, maar niemand neemt de moeite naar voren te brengen dat de Vietcong niet beschikt over een zo superieur terreurmiddel als een luchtmacht, die in ons geval vrijwel straffeloos kan opereren, althans boven

Zuid-Vietnam. Het ergste wat Amerika kan overkomen is dat het deze oorlog wint.

Eind februari deelde de persoonlijke afgevaardigde van president Johnson op een persconferentie in Saigon mee dat wij, tien maanden geleden nog geconfronteerd met de 'problemen van mislukkingen', nu geconfronteerd werden met de 'problemen van het succes'. Eén van die uit het 'succes' voortgevloeide problemen was het vluchtelingenprobleem. Deze snelle ommekeer, waarbij van iets waaraan men schuldig is een verdienste wordt gemaakt, is karakteristiek voor de huidige Amerikaanse benadering van het Vietnamese probleem.

Zonder thuis

Het is waar dat de Fransen, die gefaald hebben, dit vluchtelingenprobleem niet gekend hebben. Een marine-officier zei mij in zijn hoofdkwartier ronduit: "Wij hebben het vluchtelingenprobleem veroorzaakt. Tijdens de Franse oorlog bestond het niet; iedereen vocht overdag en ging 's avonds naar huis." Vandaag de dag is tien procent van de bevolking vluchteling. Toch is de onverbidelijke machine, die in staat is een record aantal daklozen te maken (méér nog dan er gewoonlijk bij overstromingen en aardbevingen zijn), ook in staat om in geval van nood in omgekeerde richting te werken en dienst te doen bij reddingsoperaties vergelijkbaar met acties van het Rode Kruis. Dat bleek in januari van dit jaar bij het transport van de slachtoffers uit de IJzeren Driehoek, die zich momenteel in een kamp bij Phu Cuong bevinden. In de letterlijke zin van het woord zijn deze mensen echter geen vluchteling (het woordenboek geeft als betekenis voor vluchteling: iemand die in oorlogstijd of vanwege politieke of religieuze vervolging zijn huis of land verlaat om elders een toevluchtsoord te zoeken). Dankzij wereldpers en televisie kon echter niemand beweren dat zij 'op vrije voet' de Vrije Wereld binnentrokken. Zij hoefden hun voeten niet te gebruiken: zij werden in legertrucks geladen en op boten gezet. En hiermee begint het verhaal, waaruit blijkt hoe men met macht en initiatief een zelf veroorzaakt kwaad in een winstpunt kan doen omslaan, niet door gegoochel met woorden maar door een actie die spreekt. Laat mij eerlijk zijn. Ongetwijfeld speelden menselijke overwegingen een rol bij het besluit deze bepaalde groep 'vluchtelingen' met zachte hand te evacueren. Vast en zeker hebben legermensen zich geschokt gevoeld door het bevel voor Operatie 'Cedar Falls', dat van 'hogerhand' kwam. Het is best mogelijk dat Johnsons adviseurs oprecht datgene betreurden wat zij als een strategische noodzaak beschouwden in termen van 'verkorting van de oorlog', 'het sparen van Amerikaanse levens' of welke motivering er ook voor werd gegeven. In ieder geval, Washington besloot billijk te zijn jegens de 'vluchtelingen'.

Shownummer

De schuld wordt vereffend. Het kamp te Phu Cuong is een shownummer geworden: verslaggevers en andere bezoekers worden er (het kamp ligt niet ver van Saigon) door helikopters van de luchtmacht heen gebracht om het met eigen ogen te aanschouwen. Het gaat er open en eerlijk aan toe. Je kunt met de vluchtelingen praten door middel van de in het kamp aanwezige tolk; je mag ook je eigen tolk meebrengen en met hen alleen spreken. Dagelijks wordt door legerwagens vers water aangevoerd, dat in reservetanks wordt gepompt. Toen ik aankwam, was de waterpomp defect, maar een genie-officier was er direct bij om met zijn Amerikaanse 'know-how' de pomp weer in orde te maken. "Deze mensen zijn rivierbewoners, zij verspillen veel water", vertelde de jonge kampleider. Er was een primitief soort toiletten gebouwd. De kampleiding probeerde de mensen te leren hun behoefte niet meer achter hun hutten te doen, hun afval op de daarvoor bestemde verzamelplaatsen te deponeren in plaats van het langs de wegen te smijten, en niet met water te knoeien bij het aftappen uit de tank.

's Middags om twaalf uur hield een kaderlid van de Revolutionaire Ontwikkeling toezicht bij de rijstuitdeling. Er was een vrije markt opgezet. Kooplieden uit de stad boden verse groenten aan en zij kochten ingeblikte en verpakte produkten, opgespaard door de kampbewoners, die zowel een dagrantsoen als ook sociale uitkeringen kregen en geld voor het werk dat zij deden. Aanvankelijk hadden de kooplieden de kampbewoners, die niet van de juiste marktprijs van Amerikaanse produkten op de hoogte waren, afgezet, maar de Amerikanen hadden daaraan snel een eind weten te maken.

De vluchtelingen werd geleerd bakstenen te maken van modder, water en een beetje cement ter versteviging van hun toekomstige huizen. Daarbij werd gebruik gemaakt van een Amerikaans vormsysteem, Cinvaram geheten; overal in Vietnam waar de Amerikanen met hun 'pacificatie' bezig waren, zag men de uniek lelijke grijze Cinvaram-baksteen. AID had zes tv-toestellen geschonken.

Iedereen die onpartijdig is zou toegeven dat de omstandigheden hier, ondanks de onvermijdelijke overbevolking, niet zo slecht waren. De jonge kampleider, een Quaker, was tevreden over de gang van zaken in het kamp. Van de oorspronkelijke kampbevolking hadden al honderdvijftig gezinnen toegestemd om naar een rubberplantage te gaan en het werk op dat bedrijf te leren. Hierdoor was de bevolkingsdruk in het kamp iets afgenomen. Ook waren er enkele nieuwe gebouwtjes opgetrokken.

Krankzinnige houding

De held uit het Phu Cuong sprookje is Amerikaanse 'know-how', Amerikaanse grootmoedigheid, Uncle Sam met suikergoed op zak. Maar Uncle Sam wordt miskend. Een vertegenwoordiger van de JUSPAO (toegevoegde Amerikaanse dienst voor Openbare Zaken), bij wie ik aan tafel was genodigd, was duidelijk geschokt door een stuk over Phu Cuong in de New York Times. De verslaggever had verschillende vluchtelingen geïnterviewd; hij citeerde een vrouw die zei dat ze graag dood wilde zijn. "Dat ligt toch voor de hand", merkte ik op, "haar man is door de Amerikanen gedood en ze verloor haar huis en alles wat ze bezat". "Die correspondent had een doorsnede van het kampleven moeten geven", zei de man beledigd, "zo geeft hij een verkeerd beeld van de situatie". "Als slechts één op de vijf vrouwen zegt graag dood te willen zijn, mag u van geluk spreken", zei ik. "Een oneerlijk krantestuk", herhaalde hij. Nóg wilde hij zich wijsmaken dat de vluchtelingen gelukkig waren.

Deze krankzinnige houding is wijd verbreid, hoewel hij zich niet altijd zo koppig manifesteert. De Amerikanen houden ervan in hun commandoposten lachende gezichten om zich heen te zien en het gegons te horen van de herlevende handel en nijverheid. Niet alleen vinden de Amerikanen het prettig dat men hen graag mag, maar zij willen dat de Vietnamezen voelen dat Amerikanen hén graag mogen.

Natuurlijk is er een reden voor dat de Amerikanen op goede voet willen staan met de inheemse bevolking. De strategen hopen dat de dorpsbewoners naar die vriendelijke commandant zullen lopen om hem te vertellen wanneer er een Vietcong-aanval verwacht kan worden, en om informatie te geven over hun burens die van Vietcong-sympathieën worden verdacht.

Als je tegen een Amerikaanse functionaris zegt dat het kamp te Phu Cuong een shownummer is, wordt hij boos. Maar natuurlijk is het een shownummer; de Amerikanen houden alleen niet van het woord. Als je het een proefproject zou noemen, zouden ze er niets op tegen hebben. Zij protesteren ook als je Phu Cuong een concentratiekamp noemt, hoewel het dat is: deze mensen zijn willekeurig opgepakt en achter prikkeldraad gezet; ze zijn aan een verhoor onderworpen, en er zijn spionnen tussen hen in geplaatst. In de ogen van Amerikaanse functionarissen hebben alleen de Nazi's het alleenrecht voor het woord 'concentratiekamp', dat automatisch het beeld oproept van gevangenen die lampekappen zitten te maken uit mensenhuid, wat in Phu Cuong, dat weten zij zeker, niet gebeurt. Zij leggen geduldig uit dat het prikkeldraad er alleen is om het kamp tegen de Vietcong te beschermen.

Phu Cuong is in geen enkel opzicht een typisch vluchtelingenkamp, of Amerikaanse autoriteiten die zich met de vluchtelingen bezig houden zich daarvan bewust zijn of niet. Volhouden dat het wél een typisch vluchtelingenkamp is, staat gelijk met de bewering dat de woning van Cabot Lodge (nu van Ellsworth Bunker) in Saigon een typisch Vietnamese woning is. In Phu Cuong is de watervoorziening naar mijn eigen ervaring een klasse apart, evenals de toiletten, de school, de elektriciteit, de tv-toestellen, de vuilnisafvoer, de spiksplinternieuwe blikken dakbedekking, het betrekkelijk uitgebreide dagelijkse voedselrantsoen, de mogelijkheid om geld te verdienen door te werken, de hoeveelheid huisraad en de nieuwe Amerikaanse pyama's die de kinderen er dragen en die waarschijnlijk een schenking zijn van een of ander hulpcomité.

Andere vluchtelingenkampen

Misschien zijn er andere vluchtelingenkampen waar één of twee van deze gemakken aanwezig zijn, maar ik heb er niets over gehoord. Ik kan alleen maar schrijven over wat ik heb gezien in de buurt van Hoi An, waar ik een groep Duitse vrijwilligers (Katholieke Maltezer Ridders) bezocht, die mij enthousiast lieten zien wat zij, na enkele maanden in dit gebied werkzaam te zijn geweest, als typische vluchtelingenkampen beschouwden. Zij lieten mij niet de kampen zien die zij de 'slechtste' noemden, omdat die te moeilijk bereikbaar waren.

Het eerste van de kampen die ik hier bezocht, was ongeveer zes maanden oud en bood onderdak aan 1500 mensen. Toen ik met een Duitse arts langs rijen gemeenschappelijke hutten liep, kwamen we bij een eendenvijver met stilstaand water, ongeveer drie meter breed. Er zwommen

werkelijk een paar eenden in midden tussen drijvende blikken en ander afval. Dit was de water-voorziening van het kamp - het enige water om te drinken, te wassen en te koken, en dat voor 700 mensen. Aan de andere kant van het kamp, dat in tweeën was gedeeld, lag een iets grotere eendenvijver, die de andere 800 mensen van water moest voorzien. Er was geen enkele sanitaire voorziening, we zagen vrouwen en kinderen hurken om hun behoefte te doen; afval werd vlak voor de hutten neergegooid; de hutten hadden vloeren van aarde en ze hadden brandbare strooien daken.

Het is moeilijk te vertellen hoe smerig en ellendig het daar is, deels omdat je ervoor terugdeinst om alles nauwkeurig te bekijken, uit een soort respect voor de privacy van hen die een dergelijke vernedering moeten dulden. De vrouwen verdrongen elkaar in de deuropening om ons langs te zien gaan; sommigen spraken de arts aan om medicijnen te vragen. Maar meestal keken ze alleen maar, ons uitdagend - althans zo voelde ik het - om naar hen te kijken. Huidziekten heers-ten er algemeen, speciaal bij de kinderen, en verder zagen we er oogziekten, tekenen van onder-voeding, slechte tanden die gevlekt waren door het kauwen van betel en waarvan dikwijls nog slechts stompjes over waren.

Geen werk

De meeste vluchtelingen (gewoonlijk vrouwen en kinderen en een enkele opa) waren vuil - hoe zouden ze zich kunnen wassen? In tegenstelling met de nieuwe Amerikaanse kaftans (oosterse gewaden, Red. VB) en parasollen van Phu Cuong, zijn hier de pyama's van de kinderen oud, gescheurd en verkleurd. De dagelijkse voedseltoelage van 10 piasters (40 cent) per gezin, af en toe aangevuld met een beetje rijst, lag volgens de arts beneden het bestaansminimum. Enkele gezinnen hadden verspreide, kleine moestuintjes aangelegd, met voornamelijk sla-, kool- en mosterdplan-ten, die op goed geluk tussen het vuilnis groeiden. Dit zou een beetje helpen. En er waren ook een paar varkens, kippen en verder de eenden. Buiten dit krampachtig tuinieren was er geen werk voor deze mensen, geen velden om te beplanten, niets. De Maltezer Ridders hadden een mechanische zaag geïnstalleerd, in de hoop de gezonde oudere mannen werk te geven en de jon-gens een vak te leren, maar door toedoen van de Vietnamese bureaucratische tegenstand kreeg de jonge timmerman, die net als de anderen zijn werk in Duitsland voor een jaar in de steek had gelaten, geen vergunning om leerjongens aan te nemen. Deze lange, bleke belichaming van Duit-se nauwgezetheid werkte alléén in zijn 'timmerwinkel' in het provinciale hoofdkwartier; hij was er bezig met het zagen van volmaakte planken, als een wezenloze figuur uit een sage van het Zwarte Woud, terwijl buiten het raam een nietsdoende groep van het volksleger hem de hele dag giechelend stond te bekijken. De Maltezer Ridders walgden ervan. "Misschien zal ik gewoon maar een paar vluchtelingen inlijven", zei de landbouwkundig ingenieur, een baron uit het Rijn-land, die de leiding had van het team.

Het volgende kamp dat ze me lieten zien had een Katholieke, een Boeddhistische en een Lao Dai afdeling, met bij elkaar ongeveer 4.500 mensen. Het bestond langer dan een jaar en was 'beter'. Dat wil zeggen, de hutten hadden blikken daken en cementen vloeren; er werd veel meer groente verbouwd en de rijen plantjes (sla-, kool-, mosterdplantjes, bonen, uien, tomaten) werden beter verzorgd en zagen er beter uit. Er had zich een soort kampleiding ontwikkeld. Maar ook hier weer bestond er een waterprobleem. Uiteindelijk was er een waterput gegraven. Toen we er langs kwamen, boog de arts zich erover en snoof eens. Hij trok een gezicht. "Is het slecht?" Hij knikte. "Koken ze het water voor gebruik?" "We hebben het hun gezegd. We kijken of ze het doen..." Hij haalde zijn schouders op.

In dat kamp had men wat meer varkens, biggen, kippen en eenden. Op het veld achter het kamp liepen enkele buffels van de kampbewoners te grazen. Maar ook in dit kamp was de vuilnis alles-overheersend. Er waren geen toiletten. En we zagen weer huidziekten, oogziekten, allerlei soor-ten korstige en schurftige zweren, gezwollen buiken, uitstekende beenderen, engelse ziekte. Er was geen school. Er was geen werk voor de vluchtelingen, behalve in de kleine tuintjes tussen de dicht bij elkaar staande hutten. Enkelen kweekten bloemen, goudsbloemen. De arts, een man van in de vijftig, vond dat het katholieke deel van het kamp beter in orde was dan het boeddhisti-sche, maar ik kon geen verschil zien.

Het Lao Dai gedeelte van het kamp hebben we niet bekeken, omdat iemand de arts kwam vertel-len dat er uit een gehucht in de buurt een geval van pest werd gemeld. Op weg naar huis zei ik tegen de baron dat, hoewel de omstandigheden zelfs in het 'betere' kamp verschrikkelijk waren, ik niet inzag dat ze veel slechter waren dan in de dorpjes waar we doorheen kwamen en andere die ik in Vietnam had bezocht. "Behalve het water. Water en werk", zei hij, verder was er niet veel verschil. De ziekten in het kamp waren dezelfde als die in de dorpen; alleen gaf de overbe-voelking in de kampen epidemieën meer kans. En omdat ze geen werk hadden, hadden de mensen

ook minder te eten. Een ander kwalijk verschijnsel van de toestand was dat de mensen uit de gehuchten neerkeken op de vluchtelingen (er waren er 150.000 in de provincie) en daarom niets met ze te maken wilden hebben.

In de gehuchten was het me opgevallen dat de huisjes van binnen soms heel schoon waren, maar buiten was er dezelfde smerige bedoening als in de kampen. Ik vroeg me af of dit altijd zo was geweest in Vietnam. De baron wist het niet. Het leek me onwaarschijnlijk dat de Vietnamezen, die de reputatie hebben een nijver volk te zijn, eeuwenlang onder deze omstandigheden hadden kunnen leven. Je kreeg de indruk dat er in zeer recente tijd een verval was ingetreden.

Vietcongterreur

Teruggekeerd op de persbasis van de Marine, was er martini-on-the-rocks, biefstuk, vin rosé, cognac. De mariniers, officieren en manschappen waren allemaal erg aardig. Ze vroegen wat ik gezien had en of het interessant geweest was. De toestanden waren onbeschrijfelijk, zei ik en ik noemde de watervoorziening van het eerste kamp. Ze knikten en schoven hun stoelen wat dichterbij. En, Amerikanen zijnde, waren ze ontzet toen ze mijn verhaal over dat smerige water hoorden.

Ik ontdekte, dat in tegenstelling tot de militairen, de burgerlijke bureaucraten in Saigon niets wilden horen over toestanden in de vluchtelingenkampen. Na enkele woorden luisterden ze al niet meer, namen de telefoon op ("Neemt u mij niet kwalijk, een ogenblikje alstublieft") of deden afwezig, alsof ze aan iets veel belangrijkers dachten - aan de wekelijkse Vietcongterreur-statistiek misschien.

In het OCO-kantoor (Office of Civilian Operations) in Saigon werd me een zojuist getypte lijst aangeboden van terreurdaden die de Vietcong de afgelopen week bedreven had. Deze lijsten lijken het meest geliefde materiaal van onze woordvoerders te zijn. Samen met getallen over infiltratie vormen ze de 'basis'-informatie. Toen ik de lijst doorkeek, merkte ik op dat er ook een aanval op een Amerikaanse legerpost bij stond! "Noemt u dat terreur?" De functionaris bekeek het geval. "Nee, die hoort daar niet thuis", gaf hij toe, terwijl hij met een mystieke blik over de lijst heen staaarde alsof hij wakker werd uit een droom. "Dat moeten we corrigeren", voegde hij er opgewekt aan toe. Blijkbaar had hij me die getallen volkomen te goeder trouw gegeven, hij zag er niets verkeerd in: voor hem was een aanval op een Amerikaanse eenheid laf, zelfs in oorlogstijd.

Tegenwoordig zijn in de terreur-statistieken die de pers krijgt, de ontvoeringen van en 'moorden' op werkers van de Landelijke Opbouw liefweg inbegrepen. Deze daden lijken gruweldaden als je niet weet (zoals iedereen in Saigon) dat Landelijke Opbouw de oude naam is voor Revolutionaire Ontwikkeling: de 'werkers' zijn para-militaire elementen die getraind en gedrild werden op een speciale school en die uitgezonden werden om 'gepacificeerde' gehuchten 'schoon te maken'; van ieder team van 59 man zijn er 34 gewapend, om veiligheidsredenen, dat wil zeggen om aanvallen van de Vietcong af te slaan.

(Observer, 7-5-'67)

MET DIT NUMMER VAN HET VIETNAM BULLETIN IS ER WEER EEN HALF JAAR AFGESLOTEN. WIJ VERZOEKEN DE BETREFFENDE ABONNEES HET ABONNEMENTSGELD VOOR HET NIEUWE HALFJAAR OVER TE MAKEN OP POSTGIROREKENING 1 28 11 98 VAN HET VIETNAM BULLETIN.

TEVENS WIJZEN WIJ EROP DAT EEN AANTAL ABONNEES NOG ABONNEMENTSGELD VERSCHULDIGD IS OVER HET AFGELOPEN KWARTAAL. WIJ VERZOEKEN U IN DIT GEVAL BIJ CONTINUERING VAN UW ABONNEMENT f 7,50 TE STORTEN OP ONZE POSTGIROREKENING.

ADMINISTRATIE VIETNAM BULLETIN

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Ik ging naar Tam Binh omdat ik de dorpsverkiezingen wilde zien in een veilig gebied. We gingen er met een helikopter heen vanuit Can Tho, de hoofdplaats van de streek. Men zou er ook per auto heen kunnen gaan, maar dat moet in militair konvooi gebeuren en het gaat soms erg langzaam. (.)

Tegen de middag bereikten we de eerste verkiezingslokalen, in een dorpje aan het kanaal, drie kilometer van Tam Binh. Daar had op dat moment 73% van de bevolking gestemd, zei men. Maar wie mochten er stemmen? Er was heel wat werk van onze Amerikaanse tolk voor nodig om daarop een antwoord te krijgen; en het was een zonderling antwoord. Elke inwoner boven de achttien heeft het recht om in het verkiezingsregister te worden opgenomen, maar mensen 'met een politie-aantekening' mogen niet stemmen. Wat betekent een 'politie-aantekening'? Dat was een duistere zaak. Voor zover we het konden uitvinden, loopt het hoofd van de politie het verkiezingsregister na en streept hij door wie volgens hem ongeschikt zijn. (Het hoofd van de politie is een voormalig lid van de uitvoerende macht.) Het Hoofd van de politie in dit dorp leek, uit het korte gesprek dat we met hem hadden, een redelijk man; maar hij had een tragische achtergrond: zijn vrouw was precies een jaar geleden vermoord door de Vietcong.

Het bleek dat van de totale dorpsbevolking, kinderen erbij inbegrepen, één derde mocht stemmen. In het volgende dorp dat we bezochten, kregen we op dezelfde vragen vrijwel dezelfde antwoorden.

Met de kandidaten ging het net zo. Ze moesten boven de vijftientig zijn, trouw aan de centrale regering en 'goede burgers'. In het eerste dorp waren er 14 voorgedragen voor de 8 zetels in de gemeenteraad. Van deze 14 werden er 4 afgevoerd omdat hun voordracht niet in orde was. Waarom was die niet in orde? We kregen geen duidelijk antwoord, behalve met betrekking tot één ervan, die te jong was.

(Alastair Hetherington, The Guardian, 10-5-'67)

VERANTWOORDING VAN DE ACTIE 'GEEF EEN CADEAU-ABONNEMENT' (VB nr 21)

In totaal kwamen er 52 cadeau-abonnementen binnen. Deze waren als volgt verdeeld:

Openbare leeszaal	11
Naar keuze van de redactie	6
Dr. L. de Jong	4
J.H. Huizinga (NRC)	3
Dagbladen	2

Minister-President P. de Jong, Mr. B. Biesheuvel, H.J. Lankhorst, minister Mr. J. Luns en Drs. J. den Uyl ieder 2 abonnementen.

Mr. Aalberse, Marcus Bakker, Dr. Broekmeijer, A. Ekker, Mr. G.J.B. Hiltermann, Mr. H.v. Mierlo, H. Neuman, Mr. M. v.d. Stoel en NVV-voorzitter Kloos ieder 1 abonnement.

En tenslotte nog 7 cadeau-abonnementen voor andere door abonnees aangewezen personen.

Het cadeau-abonnement werd geweigerd door: Mr. H. van Riel (reden onbekend), Dr. L. de Jong (de in het VB gepubliceerde stukken in de regel al in andere bronnen gelezen), A. Kloos (geen tijd om ook dit nog te lezen) en de Openbare Leeszaal te Rotterdam (reden onbekend).

De naar keuze van de redactie te bestemmen cadeau-abonnementen en de dubbele abonnementen werden, nadat de personen van de in Vietnam Bulletin nr 21 afgedrukte lijst voorzien waren, ter beschikking gesteld van openbare leeszaal.

Wij danken de goede geefsters en gevers.

Redactie Vietnam Bulletin.

INDEX VIETNAM BULLETIN (eerste jaargang nrs 1 t/m 26, tweede jaargang nrs 1 en 2)

A

- agressie 8(5-6) 14(4,5) 16(4,6) 22(5,7-8)
26/III(5,7)
Akk. v. Genève 16(1-6) 21(11) 22(2-5,7,8)
23(2,4) 26/III(4)
schending 4(9) 5(3) 16(2,4) 22(4,7)
23(2,4) 26/III(4,17-18)
verkiezingen 16(1,2,4-6) 22(2-5) 23(2)
Amerik. standpunt 6(5-6) 8(5-6) 13(2) 22(5)
anti-communisme 4(1,2,3,7,8,11) 8(4)
artilleriebeschietingen 6(7,8) 15(7) 26(6)
Australië 5(15)

B

- berichtgeving 7(1-6) 10(4) 11(1,2-3)
12(1,2-3,5)
bestand, Tet 20(1-3)
bevrijding van het Noorden 12(2) 16(7)
biologische oorlogvoering 3(8) 10(8) 12(4,5)
Boeddhisten 1(2-6) 3(2-3) 4(11-12) 8(7) 9(3)
boeren 11(1-2) 13(2) 14(8) 16(9) 23(6-7)
bombardementen, Noord-Vietnam 6(6,10-11,
13) 10(1,2) 14(8) 15(8) 20(1) 23(4,6)
24(4-7,10) 25(3,7-9) 26/III(5-7,9-16)
- op dijken 8(7) 26/III(6,7)
- op kerken 26/III(7,13)
- op scholen 3(6) 7(7-8) 10(5)
26/III(7,13)
- op ziekenhuizen 26/III(7,13,14-16)
Zuid-Vietn. 3(9) 6(7-8) 7(3-4) 16(8-9)
II2(1)
effect 4(9) 7(10)
bomtypen 3(9) 12(6) 23(6) 24(4,5,6,7)
26/III(10-14)
Burchett, Wilfred G. 6(10-11) 7(7-9) 13(2-3)
15(5-7) 19(7-10)
burgeroorlog 12(1) 14(4,5,6) 16(7) 22(8-9)
burgerslachtoffers 6(7,8) 7(3-4,8) 10(5)
11(7) 16(9) 22(10) 23(6,8-9) 24(4-7,9-10)

C

- Cambodja 26/III(5,7)
chemische oorlogvoering 1(11) 9(12) 10(8)
12(3-5,6) 19(2-3)
China 2(8) 5(5,11) 6(1-4,6) 9(6,7) 11(5)
13(6-7) 18(4,5)
credibility gap 15(7-8)

D

- Denemarken 3(4-5) 7(11)
Diem, Ngo Dinh 1(2-3) 2(10,11) 3(1,2,3,4)
5(2,3,7) 8(1-5) 9(5) 11(1) 14(1,2)
16(5,6,7) 22(2-4) 23(2) 25(4,5,6) 26(4)
dictatuur 3(4) 4(10) 5(3)
domino theorie 9(6)
dorpshoofden 3(3) 10(8) 20(7)
moord op - 4(5) 5(4) 16(6) 25(4)

E

- eenheid van Vietnam 13(7-8)
econ. hulp 15(5) 16(8) 17(3,6,9,10) 25(5-6)
enclave-theorie 21(10-11)
Engeland 2(7) 3(6,7) 8(10)
escalatie 2(9) 4(10-11) 6(6) 10(1-2)
21(8) 25(3-6)

F

- Fall, Bernard B. 2(10) 3(3) 5(1-5,6-12) 6(8)
15(1) 20(3-4) 21(2-7)

G

- gevangenen 11(6-7) 21(4-7)
behandeling v. - 4(5) 5(6,7) 6(13)
Golf v. Tonkin incident 9(7) 10(1) 14(7)
grondwet, Zuid-Vietnam 2(10) 7(6-7) 22(11)
23(7)
grootgrondbezit 11(1) 19(2)
guerrilla 3(9-10) 4(2,4,5) 5(3-5) 11(3-4)
15(4,5) 19(1)

H

- historische aspecten 8(1-5) 13(7-8) 14(2,5)
16(4-6) 18(3-5) 22(2-5) 25(3-6) 26/III(17-19)
Ho Chi Minh 5(3) 7(9) 8(2) 18(1-5)
26/III(17)
Ho Chi Minh route 1(10) 9(12)

I

- Indonesië 1(8)
industrie, Noord-Vietnam 6(11) 7(10)
infiltratie 14(5) 22(7-8) 26/III(5)
Intern. Contr. Comm. (ICC) 3(2) 5(7) 14(5)
16(2,3,4) 22(4,7,8) 23(2) 26/III(18)
Israël 7(10-11) 9(11)

J

- Johnson, Lyndon B. 2(6-7) 3(7) 10(1) 13(1)
25(6)
juridische aspecten 5(6) 14(3-7) 16(1-6)
22(5-10) 23(2-6) 24(3-4,8-9) 26/III(3,5,6-7)

K

- kaarten 12(8) 19(3) 20(4)
kabinetscrisis, Zuid-Vietn. 11(5) 12(1-2)
Katholieken 1(2-3) 3(1-3) 8(4) 14(1,2,3)
vluchtelingen 3(1-2) 8(4) 14(1,2,3)
Kennedy, John F. 8(1-2,3) 23(3) 25(5-6)
koloniale oorlog 8(9)
Kommunisten 4(12) 5(2) 6(7) 16(7) 18(1-5)
Koreaans 'precedent' 22(5,9-10) 23(4)
korruptie 2(9) 4(3) 14(8) 16(8) 17(9) 20(8)
kosten van de oorlog 6(4) 15(7)
Kwomintang 20(7)
Ky, Nguyen Cao 2(10) 3(3) 12(1) 16(8,10)
20(2,9) 22(11)

- L
landhervorming 8(2) 11(1-2) 22(11) 23(6-7)
literatuurlijst 1(12) 2(12) 3(3-4, 12) 4(13)
5(15) 6(14) 7(14) 8(6-7) 9(10-11)
17(14) 18(12) 19(11) 22(12) 26/III(21)
- M
medische aspecten 2(11) 7(3) 10(4)
17(2, 6-7) 22(10)
Mekong-Delta 6(7, 8) 19(1-4) 23(7-9)
Mekong-rivier plan 5(10-11) 19(10)
militaire operaties:
Cedar Falls (IJzeren Driehoek) 19(5-6)
20(4-5) 21(2-4, 7)
Junction City (Cambodj.grens) 20(3)
Masher (Binhdin) 10(2)
Ranch Hand (ontbladering) 9(12) 19(2-3)
Song Than Deckhouse V (Mekong-Delta)
23(7-9)
militaire situatie 15(4) 17(8) 19(1, 7-10)
25(2)
- N
Nationaal Bevrijdings Front 1(5, 6-8) 4(12)
5(1-5, 8) 11(2, 5) 13(2-3, 5-6) 14(1)
17(2-3) 20(4-7, 9) 23(7)
leger 4(6, 8) 11(5-6)
ontstaan 5(3) 25(4-5)
programma 15(1-4) 25(5)
Saigon 15(5-7)
standpunten 10(3) 15(1)
verliezen 5(5) 7(3-4) 11(5)
vertegenwoordiging 5(4) 11(6)
zie verder o. a.:
guerrilla; militaire situatie; Tho
Nederland 3(7)
politici 2(1-5) 10(3) 14(7) 18(6-8)
partijen 2(1-5) 11(9) 18(6-8)
hulp 2(3) 10(4)
Noorderlingen in het Zuiden 3(1, 2, 3)
12(1-2) 14(1-3) 20(9-10)
Noord-Vietnam 6(10-11) 22(5) 26/III(14)
economie 7(9, 10)
leger 7(2) 11(5-6)
standpunten 2(8) 5(3) 9(10) 10(3)
voorraden naar Zuid-Vietnam 7(10)
zie verder o. a.: bombardementen;
Ho; industrie; onderwijs
- O
onderwijs, N-Vietn. 7(7-9); Z-Vietn. 17(7)
ontbladering 9(12) 12(3) 19(2-3)
- P
pacificatie 17(10) 18(10-11) 19(9, 10)
20(5-8) 23(6-7) 26/III(18-19)
Pleiku 10(1) 14(7)
prestigekwestie 21(9-12)
propaganda 3(5) 5(4, 14)
- R
represailles 22(4)
Rusland 18(4-5) 22(5)
- S
Saigon 4(3) 10(4) 15(5-7) 17(1-11)
Special Forces 4(2, 4, 5, 7, 8, 9)
- T
terreur 6(7) II2(6)
terugtrekken uit Vietnam 21(9-12)
Thailand 1(10) 12(6-8) 15(5)
Tho, Nguyen Huu 5(3) 10(3) 25(5)
tribunaal 24(2-9) 26/III(2-20)
troepensterkten 9(12) 11(5-6)
- V
Van, Tran Van 12(2) 15(8) 20(9-10)
Verenigde Naties 5(7, 8, 9, 10)
Handvest 14(3-7) 22(6-10) 26/III(5)
verkiezingen:
Akk. v. Genève 5(3) 8(4) 16(1-2, 4-6)
22(2-5)
dorps - 10(8) 20(7) II2(7)
Wetgevende Vergadering 2(10, 11) 3(10)
7(6-7) 9(1-5) 11(2) 13(4-5) 20(8)
verstedelijking 17(2, 8-9)
Vietminh 11(1) 18(3-4) 26/III(17)
Vietnam Builders 1(8) 17(9)
vliegtuigverliezen 11(6) 15(7)
vluchtelingen 14(7-8) 16(9) 17(2, 10)
20(4-5) 21(3) II2(3-6)
- uit h. Noorden 3(1-2) 8(4) 14(1, 2, 3)
kampen 13(3) 19(5-6) II2(3-6)
voedselvernietiging 19(2) 23(9)
vredesonderhandelingen, plannen, positie,
voorwaarden 1(10) 2(8) 3(7, 11) 4(12)
5(6-12) 7(11-12) 8(5) 9(6-10)
10(1-2, 3, 5) 13(1, 2) 14(3) 15(8)
16(6, 10) 17(11) 19(4-5) 20(1-2, 10)
21(11) 22(6, 8) 23(9) 25(3)
- W
West-Duitsland 1(11) 7(3) 8(8, 10) 20(8-9)
Wetgevende Vergadering 2(10) 7(6-7)
20(9-10) 22(11); zie ook verkiezingen
- IJ
IJzeren Driehoek 19(5-6) 20(4-5) 21(2-4, 7)
- Z
ZOAVO 14(4) 22(3, 5) 23(2-3)
Zuid-Vietnam:
economie 3(8) 17(2, 9)
leger 4(6, 7, 8) 5(5) 8(8, 9) 9(12)
10(8) 11(6) 16(8) 18(10-11); zie
verder o. a.: Diem; Nat. Bevr. Front;
Noorderlingen; pacificatie; Saigon;
Wetg. Vergadering.

MEDEDELINGEN

Van de voorgaande nummers van het Vietnam Bulletin zijn nog verkrijgbaar: eerste jaargang nrs 5, 8 t/m 21, 26; tweede jaargang nr 1. Bestelling door storting op postgirorekening 1 28 11 98 van het Vietnam Bulletin. Gaarne ook portokosten overmaken.

Jongerencomité Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam, afd. Utrecht. Op zaterdag 24 juni wordt er een demonstratieve optocht gehouden tegen de Amerikaanse politiek in Vietnam. Start 's middags 3 uur op het Domplein te Utrecht.

Actiegroep Vietnam (Belieslaan 2, Heiloo). In Amsterdam elke vrijdag van half vijf tot zes uur colportage met het Vietnam Bulletin bij het Centraal Station. Er worden nog enkele helpers gevraagd, eventueel voor een gedeelte van deze tijd.

Op verzoek van het Rode Kruis van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront is de Actiegroep begonnen met een inzamelingsactie voor medische instrumenten. Van de vereiste honderdduizend gulden zijn reeds enkele duizenden ontvangen. Bijdragen op postgiro 1 26 34 83 tnv Actiegroep Vietnam, onder vermelding: medische instrumenten.

Er zijn twee nieuwe pamfletten gedrukt, een speciaal voor verspreiding onder de arbeiders, en een z.g. 'moedermanifest' met een oproep voor steun aan de medicamentenactie. Beide manifesten te bestellen op bovenstaand gironummer voor 2 ct per stuk.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam-4
HOLLAND